

Virksomhetsplan

Røyneberg barnehage
Planperiode 2025-2029

Presentasjon av barnehagen.....	2
Visjon.....	2
Føniks	4
Røyneberg barnehage sine fokusområder for kompetanseutvikling	5
Livsmestring og helse	6
Ansattes relasjonskompetanse	8
Autoritativ voksenstil.....	8
Ansatte skal ha felles forståelse for Autoritativ voksenstil.....	9
Trygghetssirkelen	11
Tilknytning	12
Tilknytning	13
Tilvenning.....	13
Toleransevinduet.....	14
Arbeidsmetoder og innhold	15
Tilvenning.....	15
Liten og ny i barnehagen.....	15
Kontaktperson	15
Marte Meo	15
Lek	17
Pedagogisk ledelse.....	17
Prosjektarbeid.....	17
Observasjon.....	18
Dokumentasjon	18
Pedagogisk dokumentasjon	18
Prosessvegg.....	19
Refleksjon	20
Evaluerings, som fører til endring av egen praksis	21
Pedagogisk analyse	21
Et godt språkmiljø.....	22
ASK: Alternativ supplerende kommunikasjon	23
Bravoleken	23
Lesemagi	23
Bekymret for barns språkutvikling?.....	23
Flerkulturelt arbeid	24
Tradisjoner, viktige merkedager og høytider.....	24

Bursdagsfeiring	24
Inkluderende felleskap	24
Overganger	26
Estetiske læringsprosesser	26
Naturen	26
Mat, måltid og ernæring	27
Digital praksis	27
Førstehåndserfaringer	27
Vanntilvenning	27
Hånd i hånd samarbeid	27
Personalsamarbeid	27
Standarder	28
Planleggingsdager	28
Foreldresamarbeid	28
Samarbeid med andre instanser	30
Progresjonsplan	30

Virksomhetsplan

Virksomhetsplanen vår en langtidsplan som gir en beskrivelse av vår grunnmur og hvem vi er som organisasjon. Dette er et arbeidsdokument, først og fremst for våre ansatte. Samtidig gir innholdet en god innsikt for øvrige andre interesserte, og en mulighet for å få kjennskap til hvordan Røyneberg barnehage driftes.

Presentasjon av barnehagen

Sommeren 2025 ble vårt nye flotte bygg endelig klart. Vi starter opp 7 avdelinger med til sammen ca. 120 barn og 37 ansatte.

Visjon

«Hånd i hånd skaper vi hverdagsmagi»

Å gå hånd i hånd, har for oss mange ulike betydninger. Vi tenker på vennskap, samarbeid, trygghet, omsorg, gode relasjoner og fellesskap. Hånd i hånd er et symbol på alt dette. Sammen «skaper vi hverdagsmagi» betyr også mye. Vi tenker på den døde mus pedagogikk, der vi følger barns spor og interesser og avviker fra oppsatte planer om vi ser at barna tar andre initiativ. Førstegangs opplevelser en stor del av hverdagen i barnehage, og hvert enkelt barns førstegangsopplevelser anser vi som ganske magisk. Leken er på barnas premisser, og magisk lek og undring er noe vi ønsker å legge til rette for hos oss i Røyneberg barnehage. De ansatte er lekende, og nysgjerrige og klarer å fange de små øyeblikkene som har så stor verdi for barna. Sammen sikrer vi at alle mestrer hverdagen i et trygt fellesskap, og får gode vennskapelige relasjoner. Vi er opptatt av humor og glede, og mener at barnehagehverdagen skal være preget av latter og god stemning. På denne måten forteller vi barna at barnehagen er en trygg plass å være, og hjernen til de små er mottakelig for læring. Holdningen vår ved å utnytte hverandres sterke sider vil vi kunne få til mye mer enn vi hadde klart alene. Dette gjelder både store og små i barnehagen. Vi har mye å lære av hverandre, og med vilje og evne til å utvikle oss får vi en god barnehagehverdag.

- Omsorg

I Røyneberg barnehage er omsorg å bli møtt av en trygg ansatt hver morgen, hvor smil, varme blikk og tid preger møtene. Forutsigbarhet og rutiner anser vi som god omsorg for barn, foreldre og personal.

Tilvenning i Røyneberg barnehage er i tråd med tilknytningsteorien, hvor vi bruker tid til barn og foreldre blir trygge og kjente med barnehagen.

Samarbeid med foreldre og god informasjon er viktig i Røyneberg barnehage.

Tilrettelegge for mestring og utvikling, være barnets “støttende stilas” er god omsorg i Røyneberg barnehage.

- Lek

Rammeplanen sier at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Barnehagen skal bidra til den gode barndommen ved å gi barna mulighet for lek som kilde til trivsel. Lek er en grunnleggende livs- og læringsform. I lek kan barna delta med lyst og engasjement. Et lekende barn kan skille lek fra andre aktiviteter og tolke lekesignaler. Barn som leker, viser evne til å slappe av, la seg rive med og ha det morsomt alene eller sammen med andre. Lek er en kilde til humor og glede, og gjennom ulike former for lek får barna mulighet til å uttrykke seg og kjenne at egen opplevelsesverden gjelder. Konstruktiv, sosial utvikling skjer i relasjoner hvor målet er likeverdighet mellom deltagerne slik tilfellet er i leken.

Leken er barnets viktige aktivitet. I Røyneberg barnehage lærer barnet gjennom lek. I leken lærer barnet sosial kompetanse, turtaking, samarbeid, bruke kroppen sin, språk, bruke fantasien, konfliktløsning, utvikle vennskap, opplevd barndommens egenverdi og voksen lekepartner. Alle barn i Røyneberg skal oppleve deltakelse og mestring i lek.

Udefinert material mener vi er inkluderende, og gir større mulighet for at barnet opplever mestring i leken. I Røyneberg barnehage skal barna få tilbud om ulikt lekematerial, både definert og udefinert material. Barnehagen har et reflektert og uttalt holdning til udefinert material og lekemiljøet. Lekemiljøet skal være estetisk og innbydende, og tilby inkluderende møteplasser for barnet. Dette innebærer mengde av material, gode rutiner for rydding og gjennomtenkte møteplasser.

- Danning

I Røyneberg barnehage anerkjenner vi enkeltbarnets tanker og følelser. Barnet får mulighet til å medvirke sin egen hverdag. Personalet legger til rette slik at barnet kan utvikle seg og gjøre egne erfaringer. Personalet bestreber seg til å undre seg sammen med barnets innspill. I barnehagen er det en verdi å se ulike sammensetninger på tvers av alder, funksjonsnivåer og utviklingsnivå. Vi tar hensyn til hverandre, både store og små.

- Læring

-Positivt klima, autoritative voksne som ser og anerkjenner.

Inkludering, er at alle kjenner på en fellesfølelse og kjenne tilhørighet.

Introdusere for barn og være påskrudd voksne som tilrettelegger.

- de små øyeblikk, læringen foregår i samspillet mellom barn og voksne.

-kvaliteten på samspillet er med på å påvirke læringen.

- Vi legger vekt på variert miljø/lekemateriell og tilrettelegging, barnas interesser må fanges og den voksne må tilrettelegge med materiell og utstyr. Prosessen er sanser, positivt klima, følge barns interesser. Prosessen er viktigere enn resultatet.

- Medvirkning foreldre og barn

-Ask er et godt materiell slik at alle har et språk til å være medvirkende.

-Observasjon fra voksne skal være viktig for å fange opp barnas uttrykk, og organisering av dagen.

- Materiell skal være variert og mangfoldig, og barna skal kunne lete seg frem tilrettelagte materialer.
- voksne som bruker tid til å lytte
- Ved jevnlig dialog med foreldre er det viktig at ting blir tatt opp, viktig med god relasjon med foreldre.

Føniks

Føniks er en omfattende organisasjonsendring i Sola kommune som har som mål å skape en mer inkluderende barnehagepraksis ved å integrere spesialpedagogisk kompetanse i det allmennpedagogiske arbeidet. Prosjektet innebærer en grunnleggende endring i hvordan spesialpedagogisk hjelp organiseres, hvor fokuset flyttes fra sentermodell organisering til en styrking av fellesskapet, kompetanseutvikling og forebyggende arbeid.

Føniks erstatter en sentermodell der barn med spesialpedagogiske vedtak primært har fått oppfølging fra eksterne spesialpedagoger eller ressurser utenfor barnehagen. I stedet for at støtten er knyttet til enkeltbarn i avgrensede tidsperioder, overføres både ressurser og kompetanse direkte til barnehagene. Dette styrker barnehagens eget personale og gir dem nødvendig kompetanse for å tilrettelegge for alle barn innenfor det naturlige fellesskapet. Dette innebærer blant annet at:

- Det ansettes inkluderingspedagoger som jobber tett med barnehagens ansatte for å sikre at alle barn får tilpasset støtte innenfor ordinære barnehagestrukturer.
- PPT's rolle forsterkes, til en mer aktiv veilednings- og kompetansehevsrolle for barnehagene.
- Spesialpedagogiske tiltak går fra å være individrettede til å være mer systemrettet, der allmennpedagogikken styrkes for å møte behovene til et bredere spekter av barn.
- Kommunen legger opp til en mer helhetlig samhandlingsmodell, hvor spesialpedagogikk og allmennpedagogikk kobles tettere sammen, og hvor barnehage, PPT og andre støttesystemer jobber mer integrert.

Målet med Føniks er ikke å redusere spesialpedagogisk hjelp, men å gjøre hjelpen mer bærekraftig, treffsikker og inkluderende, slik at flere barn får den støtten de trenger i fellesskapet, fremfor å bli trukket ut av det.

Føniks innebærer en endring i hvordan ansatte i barnehagen arbeider med inkludering og spesialpedagogiske behov.

I stedet for at enkeltbarn tas ut av gruppen for spesialpedagogiske tiltak, integreres støtten i de ordinære aktivitetene. Dette skjer på flere måter:

Endret rollefordeling i personalet:

Inkluderingspedagogene fungerer som faglig ressurs for hele personalet, gir veiledning, kartlegger behov og støtter arbeidet med tilrettelegging.

Inkluderingsressurser (stillinger som utløses i sammenheng med enkeltvedtak) får en mer definert rolle i det helhetlige pedagogiske arbeidet.

Barnehagens pedagogiske ledere får en styrket rolle i å tilrettelegge for barn med ulike behov, med støtte fra inkluderingspedagogene.

Økt fokus på forebygging:

Spesialpedagogiske tiltak rettes også mot hele barnegrupper, ikke bare enkeltbarn.

Tettere samarbeid mellom PPT og barnehagene:

PPT skal være en aktiv støttespiller i det forebyggende og systemrettede arbeidet.

Pedagogisk analyse brukes for å sikre at tiltakene som settes inn er forskningsbaserte, helhetlige og forankret i inkluderende praksis.

Endring i forståelsen av spesialpedagogisk hjelp:

Fra en desentralisert spesialistutførelse til faglig kompetansebygging i personalet for bedre tilrettelegging.

Fra eksterne spesialpedagoger som kommer inn i kortvarige perioder til tilstedeværende inkluderingspedagoger som jobber i barnehagen over tid.

Fra diagnosefokusert tiltak til tiltak basert på funksjonelle behov og pedagogiske evalueringer.

Hvordan påvirker Fønix PPT og kommunen?

Fønix gir PPT en mer strategisk rolle i kompetanseutvikling og systemarbeid. Dette innebærer:

Mindre tid brukt på individuelle sakkyndige vurderinger og enkeltvedtak, mer tid brukt på tidlig innsats og forebyggende arbeid.

PPT skal i større grad være tilgjengelige for barnehagene, bidra med veiledning, kompetanseheving og faglige drøftinger.

For kommunen betyr dette en:

- Bedre ressursfordeling, da midler brukes på kompetansebygging i hele personalet i stedet for mange enkeltstående vedtakstimer.
- Mer helhetlig styring av barnehagetilbudet, der alle barn får støtte, ikke bare de som har et vedtak.
- Sterkere forankring i nasjonale føringer, inkludert Nordahl-rapporten (2018), Stortingsmelding 6 (2019–2020), og Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Røyneberg barnehage sine fokusområder for kompetanseutvikling

Barnehagebasert kompetanseutvikling

Våre fokus:

Bilde: Modell som viser barnehagens fokusområder.

Livsmestring og helse

Med tanke på livsmestring og helse er vi i Røyneberg barnehage opptatt av hvordan vi kan gi barna en god start i livet her og nå, med øye for fremtiden. Det er mye som kan trekkes frem som har betydning for barns livsmestring, i første omgang har vi valgt ut følgende:

Et godt grunnlag for livsmestring er at vi støtter barnet til å utvikle:

- Evne til å bygge relasjoner til andre og evne til samarbeid
- Evne til å kunne tåle motgang
- Å regulere seg selv
- God selvfølelse

Vi ønsker å være en barnehage som sikrer en god barndom for alle barn!

Barna i Røyneberg barnehage er prisgitt det personalet som jobber hos oss. Vi er derfor opptatt av kompetanseheving i personalgruppen for å sikre at samspillet mellom barn-voksen er av høy kvalitet.

Hvordan en som voksen leder barn i hverdagen er med på å forme barnet. Som ansatt i Røyneberg barnehagen skal man blant mye annet, ha kunnskaper om hvordan vi leder barn til å få et godt selvilde.

Selvfølelse: handler om hvem vi er, måten vi kjenner oss selv på, hva vi står for og verdien man ser i seg selv slik man er. Har en person positiv selvfølelse gir det en indre tro på at en er verdifull i kraft av å være seg selv. Fokuserer vi på å bygge barnets positive selvilde øker vi oppfattelsen av seg selv som en person som tåler både oppturer og nedturen og som en som er verdifull i fellesskapet. Har man en sunn og velutviklet selvfølelse er selvtillit et sjeldent problem.

Barns selvbylde påvirkes av hvilke voksenstiler vi velger å bruke.

Selvtillit: Handler om hvilken tro vi har på oss selv i forhold til det vi **gjør og får til**. Ofte knyttet til ytre mestring og prestasjon. Vi kan ha god selvtillit, fks jeg er god til å tegne, men kan fortsatt ha lav selvfølelse

Media tar stadig opp saker der ungdom og psykisk helse er i fokus: Utbrente barn allerede i småskolealder, stressende barn, drop-out i skole, stort kroppspress og prestasjonspress, dårlig selvbylde, skolevegring, angst og depresjon osv. Barnets selvtillit kan være noe skjørt og egosentrisk, både for mye og for lite selvtillit kan være skadelig. Vi kan starte arbeidet med å motvirke dette allerede i barnehagealder. Personalets kompetanse er avgjørende for at vi skal kunne bidra til at barnet får en god start i livet og kan utvikle god selvfølelse.

Motstandsdyktighet - resiliens

Slik gjør vi det hos oss:

Vi lar barn få være barn.

- Vi vil ha barn som leker med senkede skuldre som ikke er opptatt av «voksenproblemer» og avgjørelser/valg som hører de voksne.
- Vi tar barnet på alvor og tar dem med på avgjørelser som barna er modne nok til medvirke med, ut fra sin egen utvikling og forstand.
- Barnehagen kan være en motpol til stress og jag. Vi fyller dagene i barnehagen med lek og opplevelser sammen med andre, og foreldre kan dermed bruke timene hjemme til å være sammen som familie.
- Barn trenger tid til å forske, fundere, oppdage, sanse og være tilstede «her og nå».

Fra prestasjonskultur til et VI-fokus.

- Vi har fokus på barnets egenskaper og personlighet framfor barnets prestasjon.
- Vi har fokus på «Jeg er god nok!» og «Du er verdifull uansett, akkurat slik som du er»
- Fokus på prosessen mer enn et resultat.
- Vi unner hverandre å lykkes, mer enn å hige etter å være best selv.
- Vi er opptatt av å oppleve gleden ved å gjøre andre glade.

Det innebærer at vi må:

- etterstrebe at alle barn har minst en trygg tilknytning til en voksen. (se sjekkliste for trygg tilknytning).
- etterstrebe å være en autoritativ voksen, dvs. å hele tiden søke å finne balanse mellom å være varm og tydelig.
- møte barn med anerkjennelse, at deres opplevelse, oppfattelse og mening har verdi i seg selv – bare fordi det er barnets egen opplevelse, oppfattelse og mening
- etablere en positiv atmosfære som er preget av lekenhet, latter og humor

- være større, sterkere, klokere og god
- legger til rette for vennskap, lek og fellesskap
- legger til rette for mestring og medvirkning
- som personal være bevisst ens egne grunnholdninger innenfor menneskesyn, læringssyn og barnesyn

Vi har satt ord på flere konkrete tiltak som vil være en støtte i arbeidet, for eksempel

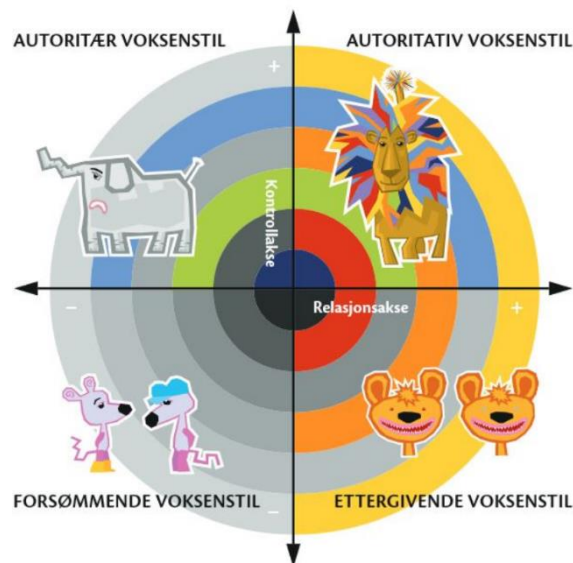
- god struktur og rutiner
- god tilvenning, etablere kontaktperson (tidligere kalt primærkontakt)
- hjelpe barnet til å sette ord på følelser
- co – regulering, for eksempel hjelpe barn i konflikt
- dele barnegruppen
- vi støtter barnet i selv å sette grenser
- vi er nærværende personale som støtter og hjelper barna i lek.
- vurderer om barnet har en trygg tilknytning (se liste)

Ansattes relasjonskompetanse

Relasjonskompetanse er ferdigheter, evner, kunnskaper og holdninger som etablerer, utvikler, reparerer og vedlikeholder relasjoner mellom mennesker. Alle relasjoner er viktige i barnehagen, slik som ansatt- barn, ansatt- ansatt, barn- barn, foreldre-barn, ansatt- foreldre. I relasjon voksen – barn er det den voksne som har ansvaret for relasjonen.

Autoritativ voksenstil

Voksenstil er et annet ord for væremåte eller oppførsel, og handler om hvordan vi vanligvis oppfører oss eller reagerer i møte med barn. Forskning over mange år har vist at en autoritativ voksenstil med en kombinasjon av innlevelse fra varme voksne og tydelige grenser er den beste måten å støtte barnets utvikling på. Holdninger og bevissthet rundt egen voksenstil gjør at vi i større grad utøver den autoritative voksenstilen – også i utfordrende situasjoner. (Diana Baumrind, 1991)

Bilde viser en modell over voksnestilene

(Modellen brukes i kollegaveiledning med PPT, foreldre veiledning, samt i refleksjonsgruppene med Barne- og ungdomsarbeiderne og assistentene.)

Relasjonskrysset består av to dimensjoner – relasjonsakse og kontrollakse.

Hvordan er vi som voksne i møte med barnet?

Bygge relasjon – relasjonsaksen:

1. Sensitiv i kommunikasjonen. Tune seg inn
2. Ta andres perspektiv. Høy sosial kompetanse
3. Skape god stemning med blikk og vennlig stemme

Stille krav – kontrollaksen:

1. Kravet må være relevant for situasjonen
2. Er det sosialt akseptert det du holder på med?
3. Balansert makt. Vi voksne har enorm definisjonsmakt. Viktig at vi ikke utnytter maken vår og er bevisst på håndteringen.

Ansatte skal ha felles forståelse for Autoritativ voksenstil

Denne voksenstilen skal utgjøre en viktig del av barnehagens pedagogiske plattform og de ansattes felles forståelse.

Den autoritative voksne bygger en positiv relasjon med barna og mestrer balansen mellom varme og kontroll. Den voksne ser barnets perspektiv og har medvirkning i fokus. Krav settes ut fra barnets forutsetninger, og den voksne utøver positiv grensesetting. Voksenstilen er preget av varme og respekt for barnet.

Vær autoritativ ved å:

- Være anerkjennende
- Være sensitiv
- Ta barnets perspektiv
- Ta ansvar for relasjonen
- Bruke banking time
- Tenke på barnets medvirkning
- Være tydelig
- Forklare grensene du setter for barnet
- Hjelp barnet å forstå og sette ord på sine følelser
- Være konsekvent
- Ha rutiner/ god struktur
- Vær fysisk og psykisk nær
- Vis entusiasme
- Lytt til barna
- Vis at du er genuint interessert
- Gi positive kommentarer

Finn balansen mellom varme og kontroll. Gi trygghet og gode rammer. Vær en forutsigbar voksen.

Autoritær voksenstil

Den autoritære voksenstilen er preget av de voksnes behov for å ha kontroll over barnet og sette klare rammer for barnets atferd. Utøvelse av denne voksenstilen tar lite hensyn til barnets perspektiv og medvirkning. Dette gir en negativ konsekvens for relasjonsbyggingen. Det skaper en ubalanse mellom den voksnes fokus på kontroll og den varme relasjonen. En slik voksenstil kan gi grunnlag for økt aggresjon og motstand hos barnet.

Bli mer autoritativ ved å:

- Gi mer nærhet og varme
- Støtte barnets gode sider
- Gi bekreftelse og positiv tilbakemelding
- Sette grenser ved å gi positive alternativer
- Veiledning fremfor korrigerende
- Tilpasse krav og kontroll til barnets modenhet
- Husk at alle barn gjør så godt de kan ut fra sine forutsetninger

Gi mer nærhet. Støtt barnets gode sider. Vær barnets veileder.

Ettergivende voksenstil

Denne voksenstilen kjennetegnes ved at man er høy på varme og støttende atferd, men lav på krav og kontroll når dette trengs. En ettergivende voksenstil kan skape uro og utrygghet, og føre til at barnet kan få en utprøvende atferd som kan oppleves som utfordrende.

Bli mer autoritativ ved å:

- Være en tydelig leder
- Sette grenser
- Ha tydelige rutiner og regler
- Følge opp og være konsekvent
- Gi barnet utfordringer
- Lære barnet å vente
- Tilpasse krav og kontroll til barnets modenhet

Bli flink til å sette grenser. Gi barnet utfordringer. Lær barnet å vente.

Forsømmende voksenstil

Den forsømmende voksne viser i liten grad interesse for positiv relasjonsbygging til barnet og er også svakt til stede i barnets tilværelse med normer, krav og forventninger. Den voksne er i mindre grad opptatt av hvordan barnet har det eller hva barnet gjør.

En slik voksenstil kan få svært store konsekvenser for barnet senere under oppveksten og ellers i livet. Denne voksenstilen forbindes med omsorgssvikt.

Bli mer autoritativ ved å:

- Vise barnet at det er viktig for deg
- Øve deg på å forstå hva barnet trenger
- Gi barnet utfordringer og støtte

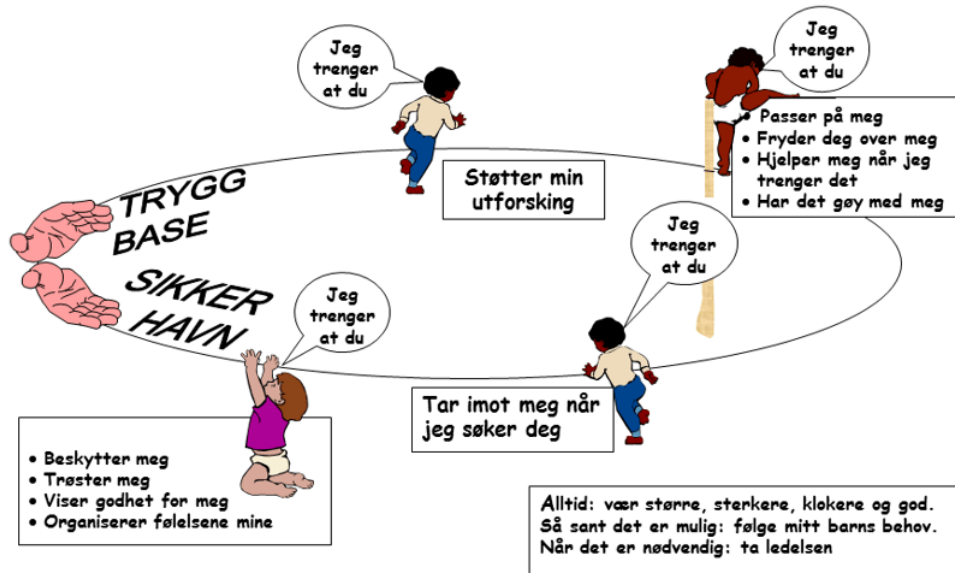
Trygghetssirkelen

Trygghetssirkelen, Circle of Security, ble i utgangspunktet laget for å formidle tilknytningsteori til foreldre som strevde. Modellen viser viktige momenter som vi vet er trygghetsfremmende, og som kan være til hjelp for oss i møte med barn.

Trygghetssirkelen

Foreldre med fokus på barnets behov

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

Bilde: modell av Trygghetssirkelen

Å være en trygg voksen som er sensitiv på barnets behov, både i forhold til når det trenger mat/søvn, trenger å bli støttet til utforskning og lek, og når det trenger beskyttelse eller trøst, vil over tid kunne bygge trygg tilknytning.

Tilknytning

Tilknytning er et biologisk grunnleggende behov for overlevelse, for å få trygghet, beskyttelse, mat og stell (Bowlby, 1988, referert i Evertsen Stanghelle, 2018). Alle barn har en tilknytnings stil til sine omsorgspersoner, som er formet utfra kvaliteten i omsorgspersonens sensitiv måte å møte barnets behov på. Barn kan komme til barnehagen med ulike stiler. Vi skal jobbe for å gi barn mulighet til å knytte minst en trygg tilknytning i barnehagen.

Trygg tilknytning kan forstås som spesielt gode relasjoner.

De tre hovedtruslene for barns trygghet er å oppleve separasjon fra trygge omsorgspersoner, å møte fremmede, og å være på ukjente steder (Ainsworth et al. 1978, Bowlby, 2007 referert Evertsen Stanghelle, 2018). Disse tre truslene er hovedfaktorene i det å starte i barnehagen.

Trygg tilknytning er grunnleggende faktor for barn for å kunne bygge sitt eget regulering system. Å bli møtt sensitivt på sitt behov og hjelp til å håndtere og organisere sine følelser, vil utvikle barnets evne til å regulere og håndtere sine egne følelser Drugli, 2012, killen, 2012 referert i Evertsen- Stanghelle 2018).

Ti tegn på trygg tilknytning

Her er en liste som kan hjelpe deg å kjenne igjen trygg tilknytning:

1. Barnet søker trøst hos voksne og tar imot trøst.
2. Hviler kroppen mot den voksne og blir rolig og avspent når den voksne tar barnet inntil seg/løfter opp barnet.
3. Gir den voksne klem, vil sitte i fanget o.l. (ikke hele tida, men innimellom)
4. Den voksne fungerer som en "ladestasjon" for barnet (barnet leker, blir sliten/lei/frustrert etc. og trenger så nærhet/kos/trøst før det kan leke videre).
5. Vet hvor den voksne befinner seg (barnet følger med, passer på at tilknytningspersonen er innen rekkevidde).
6. Ber den voksne om hjelp.
7. Er glad og fornøyd sammen med den voksne
8. Barnet samarbeider som oftest med den voksne
9. Responderer raskt på adekvat grensesetting fra den voksne
10. Viser den voksne positive reaksjoner om morgenen.

Vurderer personalet at barnet ikke har en trygg tilknytning, settes det i gang tiltak for å opprette en trygg tilknytning til en i personalgruppa.

Dette er noen eksempler på konkrete tiltak, avdelingene konkretiserer arbeidet i sine planer.

Foreldre og tett samarbeid med foreldre vil være grunnlaget for barns livsmestring. Noen foreldre og barn vil kunne ha behov for mer støtte og hjelp til å lykkes. Barnehagen har ansvar for at vi gjennomfører nødvendige tiltak for de som trenger det.

Vi er kjent med tilknytningsteorien, og barns ulike tilknytningsstiler. Vi forstår viktigheten av å bygge relasjon med hvert enkelt barn og vi tilstreber å være autoritative voksne, som setter varme krav i grensesettingen. I Røyneberg barnehage kjefter vi ikke. Vi snakker til barn med respekt, og viser med ord og varme at det er vi som har kontrollen. Vi er opptatt av å være nær og deltakende i lek og aktivitet som gjør at barn opplever seg trygge. Personalet er bevist sitt ansikt og viser med smil og gode øyne at vi bryr oss om barna og at verden er trygg. Vi bruker Cos sirkelen som teorigrunnlag for dette arbeidet, og har kunnskap om at vi skal arbeide for å trygge barn både når de er oppe i sirkelen og når de er nede.

Tilvenning

Vi bygger tilvenningen vår på tilvenningsmodellen "Liten og ny i barnehagen". Det er viktig for oss at barns stressnivå holdes nede, og at barna knytter god kontakt med personalet før foreldre må tilbake til jobbene sine.

Kontaktperson (tidligere primærkontakt) for alle barn i hele barnehagelivet. I Røyneberg har alle barn en kontaktperson. Dette vil si at når barnet er tilvent i barnehagen, så ser vi fortsatt verdien av at det er faste voksne som skal sikre at barnet føler seg trygge i barnehagen. Barna skal være godt kjent med alle voksne, men kontaktpersonen skal sikre at relasjonen er god, og at barnet har sin voksen som kan se, forstå og sikre at barnets behov blir møtt.

For å drive et godt omsorgsarbeid kreves et godt foreldresamarbeid. Vi tilstreber en trygg og nær dialog med alle foreldre, som gir bedre mulighet for at barna skal ha det beste tilbudet i barnehagen. Vi tilbyr 2 faste foreldresamtaler i året, der vi prater om barnets utvikling og trivsel i gruppen. Det er ønskelig at alle foreldre prates med på disse samtalene, der det skal signeres av foreldre dersom samtale ikke er ønskelig.

Tuning in to kids handler om å forstå barnet innenfra. Denne måten å forstå barns følelser er avgjørende for barns utvikling. Vi validerer alle følelser, og våger å være sammen og støtter barna når de har det vanskelig. Personalet er opptatt av, og har kunnskap om å være regulert selv, i møte med barnas følelser. På denne måten opplever barna seg respektert, sett og forstått, og det vil hjelpe barna å utvikle et godt selvilde.

God organisering av dagene, gode overganger, en hverdag som sikrer ro og hvile. Dette er en del av sikringen for god omsorg. Vi har utarbeidet et eget hefte på Tidlig innsats, som beskriver hvordan vi legger til rette for lek og aktivitet som sikrer at alle barn mestrer å delta.

Toleransevinduet

Modellen viser til at alle har et toleransevindu hvor vi er optimalt aktivert, hvor vi har det fint, føler oss trygge, har god konsentrasjon og klarer å lære. Modellen henger tett sammen med tilknytningsteori, og hva en omsorgsperson oppgaver er når barn er utenfor sitt toleransevindu. Når barn opplever stress, vil det bli høyt aktivert og komme over sin grense for hva det tolerer og det sympatiske nervesystemet vil få fritt spillerom, fight/flight eller freez modus er en naturlig reaksjon i høy aktivisering/hyperaktivert. Eksempel kan være barn som i tilvenning og oppstart er redd for at foreldrene skal forlate dem, og de får utagerende atferd som slag eller hysterisk skriking.

Befinner barnet seg under toleransevinduet og toleransegrensen sin, vil det være hypoaktivert. Det parasympatiske nervesystem er trigget og barnet har redusert hjerterytme, redusert pust og muskelspenninger- det kan oppleves som nedstemthet, som å bli lammet, fjernhet, avstengt, dissosiasjon (Ogden et al., 2006, referert i Evertsen Stanghelle, 2018).

Spennet mellom øvre og nedre toleransegrense er subjektiv og kan påvirkes av grunnleggende behov slik som søvn, mat og trygghet. Det vil si at et barn vil kunne tåle mer med omsorgsperson de har trygg tilknytning til, i nærheten av seg. Den voksnes viktigste oppgave er å regulere barnets opplevelse av utrygghet tilbake til toleransevinduet (Nordanger & Braarud, 2014). Ved gjentatt opplevelse av å bli regulert og bli møtt sensitivt på sitt behov vil barnet kunne få en trygg tilknytning til omsorgspersonen og samtidig utvide sitt toleransevindu. Utvikling av trygge tilknytning relasjoner bidrar til utviklingen av emosjonell selvregulering hos barn. Å ha trygg tilknytning er en forutsetning for å kunne utvikle evnen til å regulere sine egne følelser (Drugli, 2012, Killen, 2012, Kveller 2015, referert i Evertsen-Stanghelle, 2018).

Reguleringsansvar

Å være en profesjonell ansatt i møte med mennesker er det å ta reguleringsansvar kanskje det viktigste vi gjør. Det innebærer å ta ansvar for å samregulere barn inn i toleransevinduet deres igjen og over tid utvide vinduet deres. For å kunne samregulere er det en forutsetning at en

kan regulere seg selv- først å bli bevisst sine egne følelser, egen reguleringsevne og deretter kunne kontrollere sin egen regulering. Først når en har kontroll på egen regulering kan en rette fokuset på barnets følelse og hvilket behov som ligger bak følelsen.

Arbeidsmetoder og innhold

Tilvenning

I løpet av tilvenningsdagene er målet at barnet skal bli så trygt på de voksne i barnehagen at hun oppsøker dem for trøst og nærhet – og ikke bare foreldrene. Når barnet selv oppsøker den ansatte i barnehagen for trøst eller et fang å sitte på, er det et tydelig tegn på tillit (Bufdir 2025).

Liten og ny i barnehagen

Kontaktperson

Kontaktperson er den ansatte som skal legge ekstra til rette for at barnet kan få trygg tilknytning. Det anbefales å lage et system hvor hvert barn får en primær kontaktperson og en sekundær kontaktperson. Å ha kontaktperson er en systematisk måte å jobbe på som sikrer at alle barn får en ansatt som jobber ekstra for barnets opplevelse av trygghet. Å ha kontaktperson er essensielt for de minste barna, og viktig for barns positive utvikling stor avdeling. Alle barn i Røyneberg bhg skal ha en kontaktperson til enhver tid, så lenge de går i barnehagen. Det er de ansattes ansvar å legge tilrette for positive relasjoner til alle barn i hele barnehagen, i tillegg har den ansatte ekstra ansvar for barna på sin avdeling, i tillegg til det - har hver ansatt et spesielt ansvar for trygg relasjon til de barna som har de er kontaktperson til.

Marte Meo

Marte Meo er en veiledningsmetode utviklet av Maria Aarts i Nederland for ca 25 år siden. Metoden har spredd seg internasjonalt. Det er til i dag utviklet programmer innenfor 19 fagområder fra premature babyer til aldersdemente.

Metoden har vært brukt i Norge siden ca.1990 og har i hovedsak vært brukt for å styrke og utvikle samspillet mellom foreldre og barn. Målet er å gi hjelp til selvhjelp. Marte Meo veiledning brukes forebyggende i helsestasjonssammenheng og som tiltak/behandling innenfor barnevern, fosterhjem, barne-og ungdomspsykiatrien og habiliteringen (barn med spesielle behov). De senere årene har metoden blitt videreutviklet og brukes nå også bl.a. innenfor familierapifeltet, i barnehager og i eldreomsorgen. Metoden er system- og ressursorientert, bygger blant annet på kunnskap fra den nyere spedbarnsforskningen, på

«empowerment»-tankegang og på løsningsfokusert tilnærming (LØFT). Video brukes som hjelpemiddel.

Ansatte i Røyneberg barnehage skal ha felles forståelse for elementene i Marte Meo som skaper godt samspill.

Å finne individets kompetanser (styrker) og påvise kompetanser for å skape utvikling (styrking).

Elementene i Marte Meo:

- **Følg barnets initiativ**

Personalet observerer barna, og venter på at barnet tar initiativ. Vi stiller ikke spørsmål. Når barnet f.eks ser mot ballen, følger personalet blikket til barnet å setter ord på det. “Jeg ser at du ser på ballen. Jeg kan ta den til deg.”

- **Bekrefting av barn**

Si-Si Å gjenta det barn sier, er å bekrefte dem.

- **Benevning av barn**

Gjør - Si. Å ordsette hva barna gjør av handling er å benevne dem. På denne måten viser vi barna at vi ser dem, og vi gjør dem store. Dette styrker deres selvbilde og relasjonen mellom barn-voksen.

- **Positiv ledelse**

Personalet har alltid ansvar for å sette grunntonen i relasjoner. En god start, er alltid et godt utgangspunkt for alt. Klarer personalet å sikre en munter, varm og trygg stemning er mye gjort for det som kommer. Positiv ledelse er når den voksne er ren og ryddig i sin kommunikasjon. Vi gir en beskjed om gangen slik at det er lett å være barn. Det er forutsigbart for alle barn.

- **Bekreftelse av ønsket adferd**

Vi setter ord på handlinger vi vil ha mer av. På denne måten er det lett for barn å være barn. Barn gjør godt om de kan, og da må vi som personal hjelpe dem å mestre.

- **Triangulering**

Barn trenger å være trygg i relasjon med andre barn. Det er personalets jobb å sikre at barna ser hverandre, tar hensyn til hverandre, og at de opplever et fellesskap med hverandre. Å triangulere betyr å gjøre barn synlige for andre barn. Når personal viser med hele seg at barn er viktige, vil andre barn også oppdage dette.

- **Turtaking**

ABC- Barnet tar initiativ, personalet benevner det barnet gjør. Personalet følger barnet, og viser med kropp og stemme at en er genuint interessert. Barna vil så ta flere initiativ, der personal benevner og bekrefter det barnet gjør og sier. Slik går sirkelen i turtakingen, der barn-voksen relasjonen styrkes og barns selvbilde øker.

Marte Meo veiledning:

- Ved analyse av Marte Meo-filmer bruker terapeuten interaksjonsanalysen for å se hva som skjer i samhandlingen.
- Vi ser etter atmosfære og hva som kommuniseres både med ord, lyder, blikk og kroppsspråk.

Ut ifra analysen vurderes hvilket utviklingsnivå barnet er på. Det lages en arbeidsplan for hvilken utviklingsstøtte barnet trenger fra den voksne.

Dette brukes sammen med foreldrenes (eller ansattes) bestilling/spørsmål i veiledningen for å overføre konkret informasjon til stillbildene som viser deler av samspillet.

Skriftlige avtaler med de som bestiller veiledning må ligge i bunn.

Pedagogisk ledelse

Prosjektarbeid

Å skape en fortelling

Prosjektarbeid handler om å skape et innhold barna ønsker å delta i og være med i på sine måter. Prosjektarbeidet skal gi næring til relasjonene og fellesskapet – og gi oss noe meningsfullt å være sammen om.

Prosjektarbeid bruker vi som en metode blant annet for å sikre barns medbestemmelse. Dette er prosjekt som kan vare alt fra en dag til måneder, det kan omfatte hele barnegruppen eller deler av den. Prosjektet handler om barnas interesser, hva de peker på og er opptatt av. Vi utforsker sammen med barna, observerer, dokumenterer og tilfører nødvendig materiell. Underveis knytter vi dette opp mot rammeplan i refleksjon sammen med andre.

For å kunne fange opp barnets signal kreves det at må bli kjent med hvert enkelt barn. Det starter på høsten ved at vi lærer om hvordan hvert enkelt barn uttrykker seg. Vi følger hvert enkelt barn tett, spesielt i tilvenningsperioden. For å la hvert barn medvirke, må vi kartlegge hva de liker og hva de ikke liker av aktiviteter og lek.

- Deltakelse i lek: være tolk og hjelpe barna i ulike situasjoner. Barn i denne alderen trenger voksne som kan hjelpe dem til å uttrykke sine ønsker og behov og rettlede dem i det sosiale samspillet slik at alle barn får oppleve medvirkning.

Vurdering, kartlegging, observasjon

Siden barn i denne alderen i liten grad uttrykker seg språklig, trenger vi først og fremst å observere. Vi observerer barnas kroppslige reaksjoner, virker de interessert, glade, motiverte? Vi samtaler med foreldre om barna forteller noe hjemme om det de har deltatt i. Dokumentasjonen blir drøftet og gjort til gjenstand for refleksjon.

Vår arbeidsform er: Observasjon- dokumentasjon – refleksjon.

Observasjon

Husk at din observasjon aldri er sannheten. Kun din tolkning av sannheten. Vi tolker ut i fra eget ståsted, som påvirkes av så mangt.

Eks:

- Erfaringer fra oppveksten
- Utdanning
- Hormoner
- Søvn og dagsform
- Holdninger og verdier

Vi trenger flest mulige perspektiver på det som skjer i barnehagen! Slik unngår vi at det er bare noen få ansatte som står for “ sannheten”.

Observasjon er en grunnleggende ferdighet som alle ansatte i barnehagen skal mestre.

Observasjon satt i system.

Avdelingene blir enige om hva som skal observeres.

Sett et spørsmål til kamera, der alle går ut i en periode og ser etter det samme. Dette dokumenteres og tas tilbake til avdelingsvis refleksjon.

I felles refleksjon lytter vi til hverandre og er nysgjerrige

Dokumentasjon

I vår barnehage tenker vi at dokumentasjon skal synliggjøre praksis, mens pedagogisk dokumentasjon skal sette den i *bevegelse*. I denne sammenhengen tenker vi bevegelse som en endring, skifte av perspektiv, ståsted, bevisstgjøring og at en tenker nytt omkring egen praksis.

Dokumentasjon gjøres på ulike måter, gjennom praksisfortellinger, observasjoner, bilder og produkt barna har laget.

Pedagogisk dokumentasjon

Vi bruker observasjoner, praksisfortellinger, bilder og eventuelt film som dokumentasjon. Pedagogisk dokumentasjon skal kunne gi personalet informasjon som gir grunnlag for refleksjon.

Når blir det pedagogisk dokumentasjon?

- Når dokumentasjonen løftes fram og blir gjort til gjenstand for dialog og refleksjon omkring barns læringsprosesser.
- Når dokumentasjonen gjøres til gjenstand for dialog og refleksjon i personalgruppa og i barnegruppa.
- Når man aktivt bruker dokumentasjonen som samles til å videreutvikle den pedagogiske prosessen

Viktig å huske på:

- Ta oss tid til å se hva barnet interesserer seg for
- Finne ut hva er det barnet uttrykker
- La barnet få sjansen til å tenke/reagere/bearbeide før de svarer og eventuelt er klar til å delta.

Ut ifra barnets reaksjoner vurderer vi om prosjektet fortsatt er interessant for barna eller ikke. Vår refleksjon kan innebære å vurdere om det trengs tilføres noe nytt eller om at vi har registrert andre interesser i barnegruppa.

For aktiviteter

- Fokus på utforskende prosesser
- Barnet bruker egen kreativitet
- Oppgaven kan løses på mange måter
- Aktiviteten er en del av et prosjekt
- Aktiviteten er utforskende
- Basert på barnets interesse

For Lekemiljøet:

- Inneholder undringsmuligheter.
- Mest udefinert materiale

- Rikt utvalg av ulikt material
- Nok til alle
- God tid til frilek
- Barna må bruke egen forestillingsevne

Prosessvegg

Prosessvegg brukes på alle avdelinger for å dokumentere prosess, samt som et hjelpemiddel for å skape felles refleksjon. Sett spørsmål til kamera, og skriv dette ned på prosessveggen. Observasjoner er en overskrift og rubrikk, der alle ansatte fyller inn sine observasjoner. Refleksjon er en overskrift og rubrikk der alle fyller inn sine tanker og spørsmål som kan gi grunnlag for felles refleksjon.

Rammeplan pkt. 4. Barns medvirkning: Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. I Røyneberg barnehage er vi opptatt av at alle på omgang skal få oppleve å ha innflytelse i leken.

Tiltak:

- deler barnegruppa inn i små grupper
- har en fast voksen på hver gruppe
- en kontaktperson for alle barn (tidligere kalt primærkontakt)
- legger til rette for ulik type lek og aktiviteter, Forskende pedagogikk.
- bruker fagområdene når vi arbeider i grupper
- noterer ned observasjoner, interesser, meninger som kommer frem

Refleksjon

Praksisfortelling er en fortelling fra hverdagen som er gjenstand for refleksjon. Gjennom refleksjonen knytter en teori og praksis sammen, slik at vi kan utvikle vår kompetanse. Ved å dele disse refleksjonen kan vi øke vår mulighet til samforståelse og «stjele» beste praksis. Praksisfortelling gir også mulighet for dokumentasjon og evaluering av innholdet av barnehagearbeidet.

Vi vil styrke arbeidet med å bruke praksisfortelling som verktøy, særlig i forbindelse med prosjektet. Praksisfortellinger bør settes inn i en faglig kontekst, m.a. at vi bearbeider og bruker resultatet i planleggingsarbeidet.

Gjennomføring:

- Alle skriver minst 1 praksisfortelling i halvåret som presenteres og drøftes på avdelingsmøte/personalmøte/refleksjonsmøte.
- Pedagogisk leder har ansvar for praktisk tilrettelegging for gjennomføring av arbeidet med praksisfortelling.

- Pedagogiske ledere skal gjennomføre et møte med praksisfortelling i løpet av høsten.
- Når resultat av praksisfortelling (planer/vurderinger/endret holdning) vurderes å kunne ha overføringsverdi til andre avdelinger.

Bilde; Tabell: en skjematisk fremstilling av faser, spørsmålskategorier og lederens rolle

Fase	Spørsmålskategori	Lederens rolle
Presentasjonsfasen – strategiens intensjon presenteres – fortellingen formidles	– åpne spørsmål	Formidlerrolle – tydelig – innlevelse – fargerik
Assosiasjonsfasen – få frem umiddelbare reaksjoner – åpne det faglige feltet	– åpne spørsmål	Deltakerrolle – tilbaketrukket – avventende
Tolkningsfasen – kartlegge tema og kontekst – få frem ulike perspektiver, holdninger og verdier – klargjøre/bevisstgjøre relevant praksiskunnskap – få frem ervervet kunnskap – formidle fagstoff – skissere handlingsalternativer og vurdere konsekvenser – fra det spesifikke til generelle yrkesmessige områder	– kartleggingsspørsmål – tolkningsspørsmål – kunnskapsspørsmål – handlingsspørsmål – overføringsspørsmål	Tydelig leder- og deltakerrolle – strukturere – stille spørsmål – formidle fagstoff – inspirere – provosere – trekke linjer

Analysen er hentet fra boka til Fennefoss og Jansen; Praksisfortelling.

Vi har benyttet litt forenklet utgave av denne analyse.

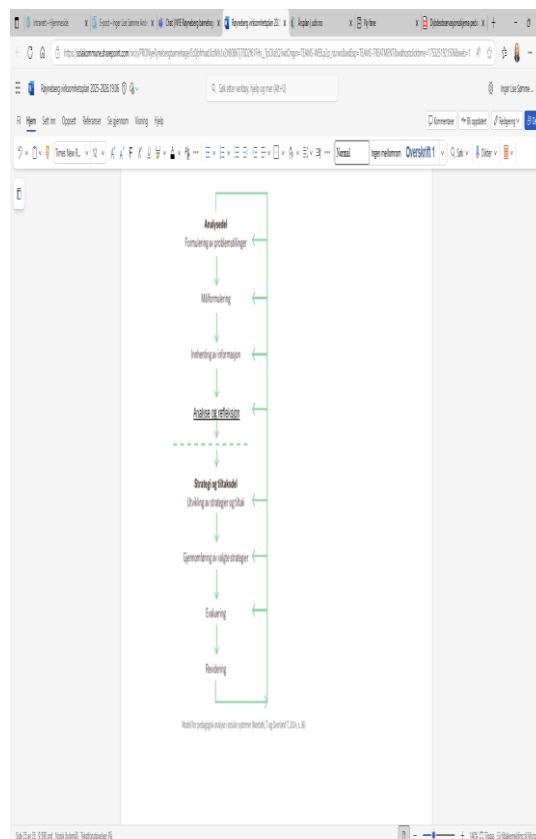
Evaluering, som fører til endring av egen praksis

Hensikten med evaluering er å finne ut om vi har utført arbeidet i tråd med rammeplanen og de mål vi har satt oss, og at vi kan øke kvaliteten på vår praksis. Hva er det som fungerer godt og hvorfor, og hva trenger vi å endre på. Valg av metode for evaluering avgjøres av hva som skal vurderes.

Pedagogisk analyse

Pedagogisk analyse er en metode for analyse av en valgt utfordring i barnehagemiljøet, som de ansatte selv opplever og som de selv har valgt. Pedagogisk analyse modellen innebærer å sette et felles mål om hvordan avdelingen ønsker å ha det, som et av flere viktige prinsipp for at modellen skal fungere, for å kunne endre praksis og bedre barnas forutsetninger for trivsel og læring. Hensikten med analysen er at de ansatte selv skaper en tydelig uttalt felles forståelse for de faktorer som kan utløse og opprettholde utfordringen i læringsmiljøet. Dette analysearbeidet har ansatte erfart har flyttet fokus fra problembarn til fokus på kontekst og miljø. Når ansatte på en avdeling gjør analysen sammen, skapes et felles eierforhold til utfordringen, og det bidrar til felles forståelse for hvilke opprettholdende faktorer en velger å sette inn tiltak på. (Nordahl & Hansen, 2012, s. 28).

Bilde: Modell for pedagogisk analyse i sosiale systemer

Et godt språkmiljø

Et godt språkmiljø skal stimulere til barns utvikling av: språkets innhold; hva barnet uttrykker, språkets form; på hvilken måte barnet uttrykker seg, og hvordan språket brukes, med hvilken hensikt barnet uttrykker seg. Kommunikasjon og språk læres i kommunikasjon og samhandling med andre. Det er ikke noe som læres i enerom. Et godt språkmiljø innebærer ansatte som setter ord på barnets handlinger og uttrykk, som bekrefter barn ved å si det barn sier, ansatte som stiller åpne spørsmål og som gir barn tid til å

svare, ansatte som etterstreber å gi barn så mange loop i samtaler som mulig. Et godt språkmiljø innebærer også tilgjengelig materiell som skaper gode samtaler om et felles fokus, slik som bøker, bilder og andre ting som kan skape situasjoner hvor språket blir brukt aktivt.

ASK: Alternativ supplerende kommunikasjon

Bruk av uttrykksformer som håndtegn og grafiske symbol bidrar til språklig mangfold i barnehagen. Det kan være en god støtte for forståelse, struktur og forutsigbarhet for mange barn, uten at de nødvendigvis har behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) for å kunne uttrykke seg.

I Røyneberg barnehage bruker vi tematavler på alle avdelinger som både et språkstimulerende tiltak, og som støtte for de som måtte trenge det.

I Røyneberg barnehage bruker alle ansatte håndtegn som både et språkstimulerende tiltak, og som en alternativ kommunikasjonsform som alltid er tilgjengelig for barn uavhengig av materiell, sted eller person.

Bravoleken

Bravoleken som fast aktivitet på småbarnsavdelingene.

Bravo-leken foregår i korte økter på 10-15 minutter i tett samspill med en voksen. Leken gjennomføres ved at en voksen introduserer ulike begreper som konkretiseres ved hjelp av fysiske gjenstander og sanseerfaringer.

Bravo-leken styrker barns språkutvikling gjennom systematisk stimulering av sanser og motorikk i kombinasjon med ord, bokstaver og bilder.

Bravo-leken karakteriseres av høy intensitet, engasjement og felles utforsking av språk og opplevelser. Bravoleken bidrar til økt ordforråd, styrket begrepsforståelse og språklig bevissthet, som legger grunnlaget for gode leseferdigheter senere.

Lesemagi

Hver avdeling legger til rette for forståelserfaringer knyttet til språk og leseglede. Barns språk utvikles best i samspill med andre, i et rikt og inkluderende språkmiljø. Hos oss er språklæring tett knyttet til lek og hverdagsaktiviteter. Personalet er bevisste språkmodeller og gir barna varierte erfaringer med språk gjennom hele dagen – via bøker, sanger, rim, regler og samtaler. Språket blir en del av sanseopplevelsen, og det er muligheter for å ta med oss bøkene i alle aktiviteter. Uterommet kan og gi gode lese erfaringer.

Leseopplevelser brukes aktivt for å skape undring og nysgjerrighet. Vi tilpasser bøker til barnas interesser og lar lesestunden være både planlagt og spontan. Litteratur brukes som en viktig inngang til språk. Vi ønsker å skape *lesemagi* ved å vekke barnas undring og nysgjerrighet. Ved å stille åpne spørsmål og utforske innholdet sammen med barn gjennom dialog, utvider vi barnas språkforståelse.

Forskjellige måter vi leser bøker på

- Så spor – hvis boken handler om kongler...
- Førlesing – pakke boken inn...
- Får frem magien i lesestunden
- Det må være et stort utvalg av bøker for å favne alle interesser

- Lese med innlevelse

Vi legger stor vekt på observasjon for å se hvordan barna deltar i lek og samtale, og gir ekstra støtte til barn som er stille, usikre eller strever med å finne sin plass. Vi bruker observasjonsskjema som sikrer at alle barn på avdelingen blir lest for. Slik skaper vi gode språklige møteplasser for alle barn.

Vi arbeider for at foreldrene får forståelse av viktigheten av å lese bøker for sine barn, ved å fortelle om bøker vi har lest og la barna låne med seg bøker hjem.

Bekymret for barns språkutvikling?

Hva gjør vi når vi er bekymret for et barns språkutvikling:

1. Ped.leder, sammen med avdeling ser på egen praksis: Hvilke aktiviteter i den daglige praksisen kan stimulere barnets språklige utvikling og hvordan utfører de ansatte dette? Bruk gjerne pedagogisk analyse som metode.
2. Koble på inkluderingspedagog for observasjon av hvordan ansatte stimulerer språk, eller for ønske om veiledning eller tips for hvordan øke kvaliteten på avdelingens språkmiljø.
3. Dersom inkluderingspedagog, ped.leder eller styrer har spesifikke spørsmål knyttet til et barn ut over dette, oppfordres det til å ta kontakt med barnehagens PPT-kontaktperson i første omgang. Fyll ut "tidlig innsats skjema" som inneholder beskrivelse av tiltak og evaluering av tiltak.
4. Logopeden i kommunen har begrenset kapasitet, men kan kobles på ved behov, om godt gjennomførte tiltak på avdeling ikke gir effekt.

Flerkulturelt arbeid

Det norske samfunn er mangfoldig og vår barnehage gjenspeiler det.

Vår barnehage anerkjenner og synliggjør ulike språk og kulturer og ser på minoritetsspråklige barn og foreldre som en ressurs. Språklige, kulturelle og religiøse forskjeller ses på som en berikelse for fellesskapet i barnehagen.

Tradisjoner, viktige merkedager og høytider

I oversikten presenter vi tradisjoner og merkedager. På noen av markeringen blir foreldre invitert, mens noen er kun for barna.

Bursdagsfeiring

For barn;

I barnehagen skal bursdagen markeres med flagg og plakat på døren.

Det holdes bursdagssamling der barnet har fått velge sang/bok/eventyr/felles lek.

Vi har et skap med tova kroner som barnet får velge å bruke til samlingen.
Det lages smoothie sammen med barnet for å servere til avdelingen i frukten denne dagen.
Billedokumentasjon av barnet i samling skrives ut og leveres til barnet når det går hjem for dagen.

For ansatte; Runde tall som 30, 40, 50 og 60 markeres med blomst, plakat og flagg.
Ansattes årlige feiring markerer vi med plakat og flagg. Hver avdeling og kontoravdelingen har ansvar for å ordne markeringsdagen til sine ansatte. Til pausen blir det serververt bursdagskort laget av alle kolleger med gode ord til bursdagsbarnet.

Inkluderende felleskap

Vi ser på det språklige og kulturelle mangfoldet som en ressurs, og at ulikheter i kultur, språk og religiøs bakgrunn kan være en verdifull kilde til kunnskap og forståelse og kan bidra til aksept for og anerkjennelse av ulikheter.

Alle barn skal tilhøre et fellesskap og kjenne seg kompetente.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samisk barns språk og kultur. (Barnehageloven §2, barnehagens innhold)

Sola kommune tilbyr barnehagene system for veiledning knyttet til flerkulturelt arbeid i barnehager og barnegrupper. Økt kunnskap styrker kompetansen vi har på hvordan barn lærer.

Vi legger til rette for mangfold og at ingen mennesker er like.

- Vi løfter problemet bort fra barnet. Relasjonene er voksnes ansvar!
- Vi har fokus på å støtte barna til å lykkes i lek og aktiviteter, kontra å snakke om «problembarn».
- Vi har fokus på hvordan personalet og omgivelsene kan handle for at uvaner hos barn ikke skal bli vedvarende.
- Vi fokuserer på det vi vil ha mer av! Vi styrker gode egenskaper.

Gjennomføring:

- Gjennom det generelle pedagogiske opplegget, planlegger og vurderer pedagogen hvordan en best tilrettelegger for inkluderende felleskap for alle. Noen barn vil for eksempel trenge ekstra oppfølging for å kunne delta i lek og andre aktiviteter.
- Ut ifra det enkeltes barns behov organiserer vi grupper som for eksempel har til formål å styrke språket.
- De ansatte streber etter å finne barnets proksimale utviklingssone – finne barnets ressurser – det barnet kan. I samlingsstund og andre aktiviteter legger vi til rette for å synliggjøre det enkelte barns ressurser.
- Gjennom dialog med foreldre skaffer vi oss kunnskap om barnets og familiens kultur. Vi synliggjør dette for eksempel ved å markere kulturelle og religiøse høytider.
- Gjennom praksisfortellinger og andre verktøy reflekterer vi over hvordan vi møter barn og foreldre

Overganger

- Når barnet begynner i barnehagen
- Overganger innad i barnehagen
- Overgangen mellom barnehage og skole

Det er en stor og viktig overgang nå barnet begynner i barnehagen. Alle de nye barna og foreldrene blir invitert til et treff på avdelingen før sommeren. De får anledning til å hilse på personalet og de andre barna. Det er utarbeidet egne rutiner for tilvenning. Vi oppfordrer foreldre til å komme på besøk i løpet av sommeren for å leke ute.

Ritualer som markerer overganger kan være en hjelp for barna til å akseptere en ny situasjon; for eksempel når barnet skal begynne på skolen. Vi arrangerer sommerfest for å ta avskjed med barn som begynner på skolen og markerer overgang fra liten til stor avdeling.

Likeens er forberedelser viktige: Vi forbereder barn på overgang til ny avdeling ved at de leker og er sammen med barn og voksne på stor avdeling. Hensikten er å skape trygghet for barna i den nye situasjonen. Overgang fra liten til stor avdeling starter i april.

Vi samarbeider på tvers av avdelingene om opplegg for sommeren, aktiviteter tilrettelagt for store og små. Turnus skal så langt det la seg gjennomføre planlegges med tanke på at minst 1 fra hver avdeling er til stede.

Mer konkrete planer utarbeides ved enkelte avdeling.
Fokus skal være: hva er til beste for barnet?

For å sikre en best mulig overgang, har vi overføring av informasjon mellom barnehage og hjem, internt i barnehagen og mellom barnehage og skole.

Startsamtale:

Innen 14 dager blir sett av tid til samtale mellom foreldre og pedagogisk leder. Det blir brukt et standard skjema utarbeidet av Sola kommune.

Intern overføringssamtale:

I løpet av mai informere pedagogisk ledere på liten avdeling pedagogisk leder på stor avdeling om barnet. Innholdet i samtalen omhandler barnets interesser, lekekamerater, styrker og eventuelle utfordringer avdelinga har hatt spesielt fokus på.

Overføringssamtaler barnehage – skole.

Det blir arrangert samtaler mellom barnehage og skole etter eget opplegg.

Estetiske læringsprosesser

Naturen

Ved å bruke naturen som læringsarena legger vi til rette for dypere læring, utvikling av sosiale ferdigheter, og aktiviteter som fremmer god fysisk og mental helse.

Vi skal lære barna å bli glad i å være ute, i all salgs vær. Dette betyr at vi skal være ute hver dag. Der fast turdag er organisert på alle avdelinger.

Småbarns gruppene bruker høsten til å bli kjent innenfor gjerdet, og tar seg ut på tur når våren kommer.

Barna skal bli godt kjent i nærmiljøet, og kjenne til både lekeplasser og kjekke lekeområder som skogen, Ormenlange, Solakrossen og Åsenløypa.

Vi tilstreber å bruke beina som transportmiddel, men har transportsyklene tilgjengelig når vi skal på lengre turer.

Vogner til småbarns avdelingene bruker vi også for å komme oss lengre bort. Det er primært ønskelig at barna skal gå selv for å trene på motorikken.

Mat, måltid og ernæring

Digital praksis

Førstehåndserfaringer

Vanntilvenning

Vann som material
Vannlek ute og inne
Badeland

Hånd i hånd samarbeid

For å få til et tilbud av god kvalitet er vi avhengig av godt samspill og samarbeid hvor barnets beste er vårt utgangspunkt. Visjonen "Hånd i hånd skaper vi hverdagsmagi" innebærer at vi arbeider for et godt samarbeid mellom alle i barnehagen, med foreldre, og andre instanser. Vi vil få til mer hverdagsmagi sammen, enn hver for oss.

Personalsamarbeid

Kulturen vår i Røyneberg barnehage.

Vi har et positivt menneskesyn og tenker at alle mennesker gjør godt om de kan. Vi vil hverandre vel, og har en direkte kommunikasjon. Dersom det oppstår misforståelser skal de det gjelder ta en prat, der en er nysgjerrige på hverandres tanker og handlinger. Vår nysgjerrige holdning og væremåte hjelper oss å være regulerte som voksne, og vi sikrer en god form for kommunikasjon for alle.

Avdelingene lager teamkontrakter fra Smart Start, der alle medlemmer av teamet er kjent med hverandres uttrykksform. Vi lager avtaler om hvordan gi hverandre tilbakemelding som er bærekraftige.

I Røyneberg barnehage er vi opptatt av å være i utvikling. Både individuelt og som organisasjon. Vi legger til rette for videreutdanning og heier på kompetanseheving.

Ledelsen bruker styrkebasert ledelse, der vi retter fokus på ønsket adferd.

Standarder

Røyneberg barnehage er nytt bygg, og vi ønsker å ta vare på bygget vårt så lenge som mulig. Dette betyr at alle tar ansvar for å holde barnehagen ren og ryddig til enhver tid. Vi legger ting tilbake der det hører hjemme, og vi setter standarden på hvordan vi ønsker å ha det hos oss.

Ryddetid er derfor en overgang som er fast rutine på alle avdelinger. Her får barna et forvarsel om at det snart er ryddetid, før ryddesangen synges som et signal om at alle skal rydde.

Ting-tingeling,
enhver tar en ting,
rydder opp og legger ned,
alle barn må være med.

Ryddetid gjøres i alle overganger. Vi rydder slik at det er klart for ny lek, til vennene våre kommer etter oss.

Etter frokost og lunsj/frukt sopes gulvene for at det ikke skal ligge matrester etter oss, samt at border vaskes.

Dersom noen barn er uheldige og søler, tegner eller gjør skade på noe, så er barna med på å ordne opp igjen etter seg. Dette gjelder også ute. Vi holder bygget og lekeplassen vedlike ved å påse at det er rent og fint. På denne måten lærer vi barn å ta ansvar for egne handlinger.

Planleggingsdager

Planleggingsdagene og andre møter bruker vi til Kompetanseutvikling, evaluering og refleksjon, planlegging og til faglige diskusjoner og endring av kurs.

15.08.25
14.11.25
02.01.26
10.04.26
15.05.26

Barnehagen er stengt disse dagene.

Foreldresamarbeid

Trygge foreldre gir trygge barn. Vår relasjonskompetanse skal være så god at vi ivaretar alle foreldre. Dette er en god sikring for at foreldre våger å komme med innspill, og kan ta opp vanskelige ting om det skulle forekomme.

Vi tenker at engasjerte foreldre og kjenner et eierforhold til barnehagen, er medskapende til den gode kvaliteten vi tilsteber å levere.

- Foreldre som stiller på dugnad, for å hjelpe til med å holde barnehagen fin og ryddig.
- FAU som arrangerer foreldrearrangement gjennom året, for et inkluderende foreldresamhold.
- FAU som oppmuntrer foreldregruppen til deltagelse og engasjement.

”Fornøyde foreldre er vårt beste rykte”

- Vi ser hver enkelt og alle føler seg velkomne hver dag.
- Vi er imøtekommende og tar barn og foreldre på alvor.
- Vi kommer fram til muligheter og løsninger sammen.
- Vi samarbeider til beste for barnet.

Hva kan foreldrene forvente av barnehagens personale?

- At vi informerer gjennom planer, mail, oppslag, hjemmeside eller personlig kontakt
- At vi er positive og imøtekommende hver dag
- At vi er åpne for konstruktiv kritikk og gir svar på det dere spør om
- At vi forteller hvordan barnet har det i barnehagen og har personlig kontakt hver dag, samarbeider til beste for barnet
- At vi kler barna etter vær og vind til barnets beste
- At vi avholder foreldresamtaler hver høst og gir tilbud om foreldresamtale våren
- At vi ivaretar barnas individuelle behov og tilrettelegger hverdagen slik at alle barn trives i barnehagen
- At vi gir dere god kvalitet på barnehagetilbudet!

Hva forventer vi av foreldrene?

- At dere gjør dere kjent med vedtekter, planer og oppslag i barnehagen og følger opp.
- At dere gjensidig respekterer personalet og andre barn i barnehagen og samarbeider for å fremme inkludering og forebygge mobbing.
- At dere samarbeider i formelle og uformelle settinger til beste for barnet.
 - At dere gir viktige beskjeder til personalet, ikke over hodet på barna. Send gjerne SMS/ring om nødvendig.
- At dere har fullt fokus på barna når dere bringer og henter, og ikke bruker mobiltelefonen innenfor barnehagens område.
- At dere respekterer åpningstid og gir beskjed dersom dere ikke kan komme til avtalt tid hvis barnet er sykt eller har fri.
 - At dere sørger for at barnets utstyr og klær er funksjonelle og i god stand til å være aktive inne og ute hver dag i all slags vær.

- At dere overholder anbefalte retningslinjer i forhold til sykdom.
- At dere deltar på dugnader, foreldrearrangement og møter som arrangeres i barnehagen.
- At dere er lojale mot barnehagen og gir beskjed til oss om det er noe dere er missfornøyd med slik at vi kan forbedre oss.

For øvrig har vi noen mer formelle møtepunkt:

Vi tilbyr foreldresamtaler 1-2 ganger i året, og ellers ved behov.

Vi har ulike arrangement for foreldre; Høstfest og Vinterfest og av foreldre; Juletreff og sommerfest.

Når vi inviterer foreldre inn i barnehagen gjør vi det for å bli bedre kjent, samtidig som å legge til rette for at foreldre blir kjent på tvers. Vi ønsker at barna skal ha en god opplevelse av å få vise frem sin arena. Dette tenker vi er en fin måte for barna å vise hvem de er sammen med andre barn og voksne. Barna får mulighet til å vise foreldre hvem og hva de liker å gjøre i barnehagen.

FAU

FAU kan løfte saker inn til SU

Det er ikke lovpålagt noen saker som skal behandles i FAU.

FAU sitt ansvar og mandat:

- Hvor mange møter dere skal ha i løpet av året.
- Årshjul for hvilke saker FAU skal jobbe med
- Rutiner for hvem som velges inn i FAU og hvordan.
- Når sakslisten sendes ut, hvordan den settes opp og hvordan foreldrene får den tilsendt.
- Hvor referatet legges etter møter.

SU Samarbeidsutvalget:

Er et lovpålagt organ som alle barnehager skal ha. Dette organet skal være *«et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ»*, og skal sikre et godt samarbeid mellom barnehage og hjem.

Samarbeidsutvalget skal bestå av like mange foreldre og barnehageansatte.

Barnehageeieren kan være med i samarbeidsutvalget, men ikke ha flere representanter enn de andre gruppene.

Styrer har som regel ansvaret for å opprette utvalget og sette dagsorden

I samarbeidsutvalget møtes foreldre, ansatte. Politikerrepresentant og styrer for å diskutere saker som påvirker barnas hverdag. Her settes standarden for samspillet mellom hjem og barnehage.

Barnehageeier er lovpålagt å legge fram «saker av viktighet» for samarbeidsutvalget. Dette er saker som påvirker hverdagen i barnehagen eller forholdet til foreldrene.

Barnehagen bruker IST HOME som kommunikasjonsverktøy. Det er her all informasjon legges. Foreldre må selv sørge for å huske brukernavn og passord for å logge seg på når informasjon legges ut.

Samarbeid med andre instanser

Barnehagen har flere samarbeids instanser. Pedagogisk-Psykologisk Tjeneste (PPT), Røyneberg skole, Helsestasjon er noen av de vi samhandler ofte med. Barnevernstjenesten, Barne- og ungdomshabilitering (HABU), Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling (BUP) er noen av de andre instanser vi samarbeider med ved behov.

I samarbeid med hjemmet og andre instanser vil barnehagen jobbe for at barn i vår barnehage får de velferdstjenestene som er til barnets beste.

“Kommunen har et helhetlig ansvar for barn og unge og plikter å sørge for at ulike tjenester jobber sammen til det beste for barn som har behov for det” (Statsforvalteren i Rogaland,2025)

Progresjonsplan

Et eget dokument eller som en del av virksomhetsplan?

på hva:

Lekemateriale

Formingsmateriale

Selvstendighet ADL

Motorikk

Selvregulering

Språk

Lekekompetanse

Risikolek

HMS plan.

Vi er opptatt av å ivareta HMS for både barn og voksne. Det skal være trygt å gå i barnehagen, og vi har derfor alle et ansvar for å påse at HMS er ivaretatt. Det iverksettes rutiner for jevnlig kontroll for å påse at alt er ok.

Daglig lekeplasskontroll gjøres hver morgen av en ansatt. Dette rullerer vi på hver uke. På uteplass kontrollen sjekker vi: at portene er låste, ikke hull i gjerder. Fjerner gjenstander som ligger i fallsoner. Plukker søppel og sjekker at alt av utstyr er ok.

Det rapporteres til ledelsen når det er noe som må ordnes.

Vi har et stort fint uteområdet. Her sprer vi personal rundt slik at vi har kontroll på alle sider av bygget. Vi teller barnegruppen hver halvtime, hyppigere dersom det er behov for det i perioder. Det er en fra hver avdeling som har Ansvarsvakt med gul vest, som er ansvarlig for

telling.

Telling er en metode å sikre oss kontroll av vi har alle barn med oss.

- I alle overganger skal barna telles.
- Når en går ut og inn.
- Når en kommer tilbake fra tur. Her telles det selvsagt underveis også.
- Når en kommer på vakt, leser man i avdelingsboken for å sjekke beskjeder og får en oversikt.
- Man teller gruppen før en går for dagen, for å påse at alle er på plass før en går av vakt. Beskjed gis til Seinvakt når en er ferdig telt.

Tellevakt er også en metode for å frigjør ansatte til å leke. Når bare en ansatt har ansvar for å telle, kan de andre være påkoblet og tilgjengelig for barna. Det er mulig å samarbeide med sin samarbeidsavdeling.

Sykkelbruk

Kvalitetsteam har besluttet at vi lar syklene stå i skuret i vår første periode i nytt bygg.

Sykling er en aktivitet som oftest skaper mye konflikter, da det ikke er mange av hver sykkel.

Sykling kan være en ensom aktivitet, som vi tenker å skåne barna mot. Vi ønsker å legge til rette for gode møteplasser og sikrer at miljøet har plass til alle som vil delta.

- Beredskapsplanen ligger i Compilo
- Avvik føres i Compilo. Med avvik menes vi melder fra om en hendelse som vi ikke ønsker skal gjenta seg. Eks brudd på rutiner, eller hendelser vi kan lære noe av.
- Prosedyrer
- Tiltakskort
- Ros vurderinger